

Årsrapport 2025

Tertial 3 2025

Regionstyrelsen

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning	3
2 Förvaltningsberättelse	3
2.1 Perioden som gått.....	3
2.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	4
2.3 Väsentliga personalförhållanden.....	22
2.4 Förväntad utveckling.....	24
3 Driftredovisning	25
3.1 Ekonomiskt resultat.....	25
3.2 Analys av större avvikelser	26
4 Investeringsredovisning	28

Bilagor

Bilaga 1: Investeringsredovisning 2025

Bilaga 2: Årsrapport 2025 Hälsoval primärvård

Bilaga 3: Årsrapport 2025 Hälsoval tandvård - barn och unga vuxna 3-19 år

Bilaga 4: Budgetomfördelningar 2025

1 Sammanfattning

Regionstyrelsen redovisar 2025 en negativ budgetavvikelse på 19 miljoner kronor och en nettokostnadsutveckling på 5,3 procent.

Det är stora skillnader i budgetavvikelse mellan regionstyrelsens verksamheter. Regionövergripande verksamheter har sammanlagt en positiv budgetavvikelse på 70 miljoner kronor medan Digitalisering och Service har en negativ avvikelse på 89 miljoner kronor. Den stora negativa avvikelsen inom Digitalisering och Service förklaras till största del av införandet av vårdinformationsstödet Cosmic samt den generellt höga kostnadsutvecklingen inom IT avseende avtal, teknisk infrastruktur, cybersäkerhet samt inköp av datorer och reservdelar för MT-utrustning.

Investeringsutgifterna uppgår till 1 009 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse mot budget på 15 miljoner kronor. Av de investeringsområden som återfinns inom regionstyrelsens verksamheter uppvisar fastighet en negativ avvikelse på 27 miljoner kronor, MT en negativ avvikelse på 21 miljoner kronor medan IT har en positiv avvikelse på 36 miljoner kronor. Verksamhetsservice redovisar ett utfall i enlighet med budget.

Arbetsmiljöarbetet har under året präglats av ett brett och systematiskt arbete inom hela organisationen, med ambitionen att skapa hållbara, trygga och hälsofrämjande arbetsplatser. Sammantaget finns en stabil grund i det systematiska arbetsmiljöarbetet, med fungerande strukturer för samverkan, uppföljning och dialog mellan chefer, medarbetare och skyddsorganisation.

Sjukfrånvaron inom Regionstyrelsen fortsätter minska på totalen. Den genomsnittliga frånvaron låg på 4,7% i december 2024 och minskade till 4,2% i december 2025.

I regionstyrelsens nämndplan för 2025 har de mål som fullmäktige riktat till regionstyrelsen omsatts till ett antal delmål och indikatorer. Av de 17 delmålen är bedömningen att 11 uppnås och 6 delvis uppnås.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Perioden som gått

Under året har det nya vårdinformationssystemet Cosmic driftsatts, vilket i stort sett genomfördes enligt plan. All upphandlad funktionalitet kunde dock inte tas i bruk vid driftsättningstillfället, då vissa delar ännu inte var färdigutvecklade eller inte höll tillräcklig kvalitet. Detta har medfört att parallell drift av äldre system varit nödvändigt samtidigt som nyttorealiserings påverkats negativt. Införandet av Cosmic har även haft stor påverkan på förvaltningens arbete och präglat regionstyrelsens verksamhet under året. Flera verksamheter har varit direkt involverade och i många verksamheter har andra utvecklingsaktiviteter fått stå tillbaka för att ge Cosmicinförandet bästa möjliga förutsättningar. Kommunikation inför, under och efter genomförandet har genomförts med bra genomslag i interna och externa kanaler.

I arbetet med att modernisera regionens fastighetsbestånd har tydliga framsteg gjorts. Viktiga steg har tagits mot en mer hållbar, robust och framtidssäkrad fastighetsförvaltning. Arbetet med energiåtgärder har gett tydliga resultat och målen om minskad användning av köpt energi i form av fjärrvärme, el och fjärrkyla har överträffats. Under årets inledning fattade regionfullmäktige investeringsbeslut för Skellefteå nya

vårdbyggnader samt NUS norra, med planerad patientinflyttning under perioden 2029–2030. Dessa två projekt utgör huvuddelen av investeringsutgifterna i investeringsplanen och kommer att ha stor påverkan på investeringsverksamheten under kommande år.

Arbetet med att stärka regionens förmåga inom civil beredskap har fortsatt. En central och renodlad funktion för säkerhet och beredskap har etablerats, och kommunikationsinsatser riktade till medarbetare har genomförts i syfte att öka kunskapen inom civilt försvar samt informations-, IT- och cybersäkerhet. Under perioden etablerades också ett centrallager i egen regi, vilket skapar bättre förutsättningar för effektiva logistik- och transportflöden samt en ökad beredskap.

Regionen har även tagit över distributionen av kost och textilier och påbörjat arbetet med att konsolidera transporter. Arbetet med att effektivisera inköpsprocessen har även det fortsatt under året. Bland annat har arbetet omfattat implementering av systemstöd för centraliserade och standardiserade inköp samt en förstärkning av inköpsorganisationen.

För att stärka den interna arbetsgivarkommunikationen har workshops genomförts och arbetet med att ta fram en handlingsplan med prioriterade aktiviteter har påbörjats.

2.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Uppföljning av fullmäktiges mål

I nämndplanen har de mål som fullmäktige riktat till regionstyrelsen omsatts till ett antal delmål och indikatorer. Årsrapporten är en uppföljning av resultat vid decembers slut samt en bedömning av måluppfyllelse. I följande avsnitt redovisas en samlad bedömning av måluppfyllelse för samtliga delmål som nämnden antagit.

För delmålen görs en helhetsbedömning av måluppfyllelse och för indikatorerna bygger bedömningen på utfall i förhållande till målnivån som är satt i nämndplanen.

Bedömning av mål

Status	Färg
Målet uppfylls helt	
Målet uppfylls delvis	
Målet uppfylls inte	

Bedömning av indikator

Status	Kriterie	Färg
Målvärdet uppfylls helt	100 procent av målvärde eller högre	
Målvärdet uppfylls delvis	80 -99 procent av målvärde	
Målvärdet uppfylls inte	Under 80 procent av målvärde	

Sammanfattning

Regionmål	Delmål	Prognos
Mål 1. Trygga uppväxtvillkor	Implementera strukturerade arbetssätt med barnrättsperspektiv inom regionstyrelsens verksamheter	 Mål kommer delvis uppfyllas
	Påbörja arbete med att ta fram en struktur för att stödja medarbetare och chefer vid våld i nära relation	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 2. Goda levnadsvillkor	Regionens totala förmågeutveckling stärks och en förflyttning sker av den egna verksamhetens förmåga till civil beredskap	 Mål kommer delvis uppfyllas
	Regionstyrelsen stärker förmåga och förutsättningar för prioriterade hälsofrämjande insatser	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten	Stärka arbetsgivar kommunikationen internt, kommunikationen om universitetssjukvården och regionens samlade uppdrag enligt handlingsplanen för Region Västerbottens varumärke	 Mål kommer helt uppfyllas
	Region Västerbotten har en effektiv, tydlig och tillitsfull roll både som part och facilitator i samverkan med kommunerna i Västerbotten.	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet	Gemensam verksamhetsstyrning är implementerad till verksamhetschefsnivå på NUS och pågår för resterande verksamheter	 Mål kommer delvis uppfyllas
	Förbättrad tillgänglighet och delaktighet genom användarvänliga digitala tjänster	 Mål kommer helt uppfyllas
	Justering av beställning primärvård, ersättningsmodell och förändrad uppföljningsplan hälsoval primärvård är genomförd.	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare	Chefernas förutsättningar att leda är stärkta och stärkt medarbetarskap.	 Mål kommer delvis uppfyllas

Regionmål	Delmål	Prognos
	Vår kultur är känd och förankrad i samtliga verksamheter. Handlingsplan är framtagen och implementering har påbörjats	 Mål kommer delvis uppfyllas
Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion	Vår verksamhet minskar resursanvändning och klimatpåverkan	 Mål kommer helt uppfyllas
	Region Västerbotten minskar användning av farliga ämnen	 Mål kommer helt uppfyllas
	Region Västerbotten anpassar sig till ett förändrat klimat	 Mål kommer helt uppfyllas
	En inriktning och beskrivning av regionens gemensamma hållbarhetsarbete är framtagen	 Mål kommer helt uppfyllas
Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation	Vi är ledande inom vår forskning om medicinsk teknik och strålningsfysik och utvecklar forskningsområdet informationsteknik	 Mål kommer helt uppfyllas
	Utveckla regionavtalets struktur och innehåll för att bättre säkra en långsiktigt ekonomisk hållbar utveckling av universitetssjukvården	 Mål kommer delvis uppfyllas

Av de 17 delmålen är bedömningen att sex delvis uppnås och elva uppnås.

Flera av målen som delvis uppnås handlar om utvecklingsarbete som genomförts under året men där arbetet har blivit försenat eller att önskade effekter bara delvis har uppnåtts. Det återspeglar också att resultat från medarbetarenkäten är jämförbara med tidigare år men inte bättre, samt att arbetet med stärka den egna beredskapen delvis har gått långsammare än målet.

Samtidigt ses goda resultat för att förbättra tillgänglighet genom digitalisering och mot samtliga miljö- och klimatmål. Vi har genomfört en rad utvecklingsinsatser, exempelvis justering av beställning av primärvård, förmåga och förutsättningar för prioriterade hälsofrämjande insatser och påbörjat arbete med att skapa en struktur för att stödja medarbetare och chefer vid våld i nära relation.

Uppföljning av regionmål

Mål 1. Trygga uppväxtvillkor

Implementera strukturerade arbetssätt med barnrättsperspektiv inom regionstyrelsens verksamheter

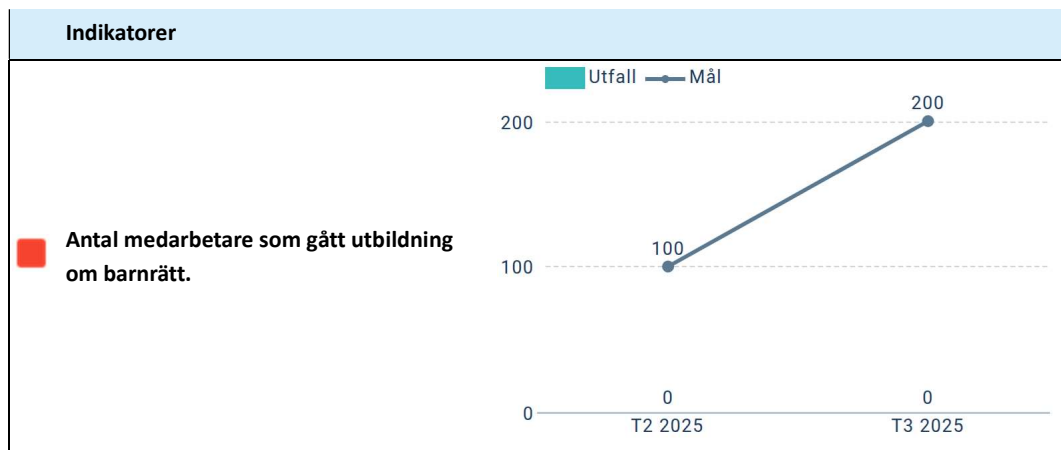

Analys

Barnets rättigheter berör hela regionen, även de som inte arbetar i direkt kontakt med barn eller patienter. Beslut, planering, styrning, kommunikation och andra administrativa eller strategiska uppgifter kan påverka barn och unga både direkt och indirekt.

För att stärka barnrättsperspektivet har regionen tagit fram en webbkurs som kan användas till exempel på APT för gemensam reflektion. Arbetet med att ta fram denna webbkurs har dragit ut på tiden av olika anledningar. Framst beror det på att vi har varit många olika kompetenser med träffar vid flera tillfällen, där sjukdomar har försenat tidplanen. Information och uppmaning till verksamheterna att gå denna utbildning, kommer att genomföras under 2026.

I ledningssystemet finns riktlinje för barnrättsarbete samt stöd för prövning av barnets bästa i form av en rutin och en checklista. Dessa dokument fungerar som stöd när beslut, underlag eller insatser kan påverka barn och unga, och utgör tillsammans med webbkursen grunden för ett systematiskt barnrättsarbete i regionens verksamheter

Påbörja arbete med att ta fram en struktur för att stödja medarbetare och chefer vid våld i nära relation

Analys

Arbetet har genomförts i samverkan mellan HR, Folkhälsoenheten och Företagshälsan. Rutin gällande våldsutsatta medarbetare är framtagen och har publicerats på regionens intranät. Uppföljande uppdrag beslutat för 2026, även det i samverkan.

Indikatorer	
	Arbete påbörjat med att ta fram en struktur

Mål 2. Goda levnadsvillkor

Regionens totala förmågeutveckling stärks och en förflyttning sker av den egna verksamhetens förmåga till civil beredskap

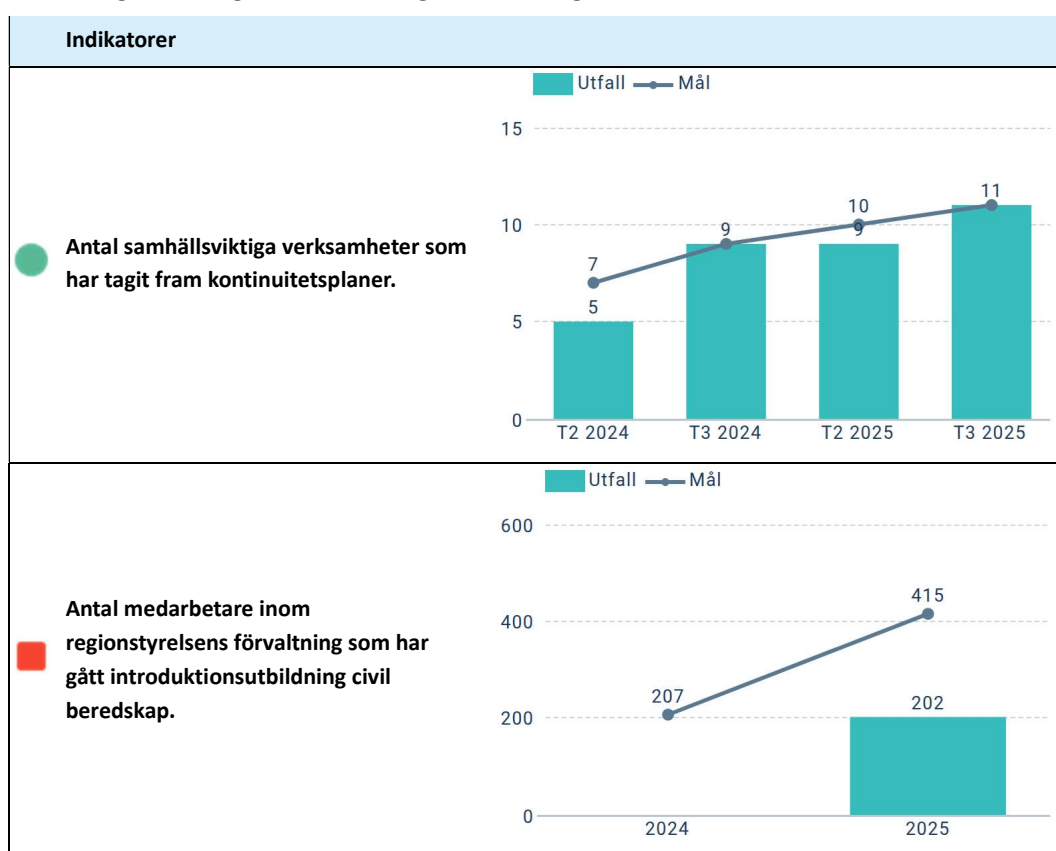
Analys

Regionen förmågeutveckling följs genom plan för förmågeutveckling inom områdena Robust sjukhusbyggnad, Robusthet inom egen verksamhet, Försörjningsberedskap, Cybersäkerhet och Läkemedelsberedskap. Målet är en förstärkt förmåga till 2027. Sammantaget pågår en stor mängd aktiviteter för att nå målet som till största del förväntas uppnås till 2027. Planen är nu under revidering och nya områden kommer att tillkomma, gamla kommer att justeras utifrån behov och omvärldsläge.

Två centrala delar för att nå den förstärkta förmågan avseende området Robusthet inom egen verksamhet är kontinuitetshantering och utbildning.

För kontinuitetshantering inom samhällsviktiga verksamheter finns en plan framtagen med målsättningen att samtliga ska kontinuitetshandera innevarande mandatperiod. Planen följs till stor del, även om justeringar sker på vägen till följd av andra prioriteringar. Stöd erbjuds till verksamheter och ett kontinuitetsnätverk har etablerats. En lärdom som organisationen bör ta höjd för i kommande arbete med risk- och sårbarhetsanalysen är vikten av representation i analysgruppen, så att underlagen för åtgärder speglar organisationen och målsättning.

Avseende utbildning så finns ett utbud av digitala utbildningar inom civil beredskap. Den data som vi kan ta fram visar att vi inte når målet, dock finns det brister in uppföljningen. Däremot ser vi att utbildningsinsatser efterfrågas i större omfattning och flertalet utbildningar, övningar och temadagar har arrangerats under 2025.

Regionstyrelsen stärker förmåga och förutsättningar för prioriterade hälsofrämjande insatser

Analys

Trots införandet av ett nytt journalsystem under 2025 har flera enheter inom vården ändå tagit till sig verktyget och sett nyttan för både vårdgivare och patient. Folkhälsoenheten har erbjudit utbildning och stödinsatser om levnadsvanestödet. Under 2025 tilldelade 34 enheter 1091 patienter levnadsvanestödet (511 kvinnor och 580 män).

Indikatorer	
●	Påbörja information och spridning av verktyget levnadsvanestöd

Mål 3. Ett attraktivt och hållbart Västerbotten

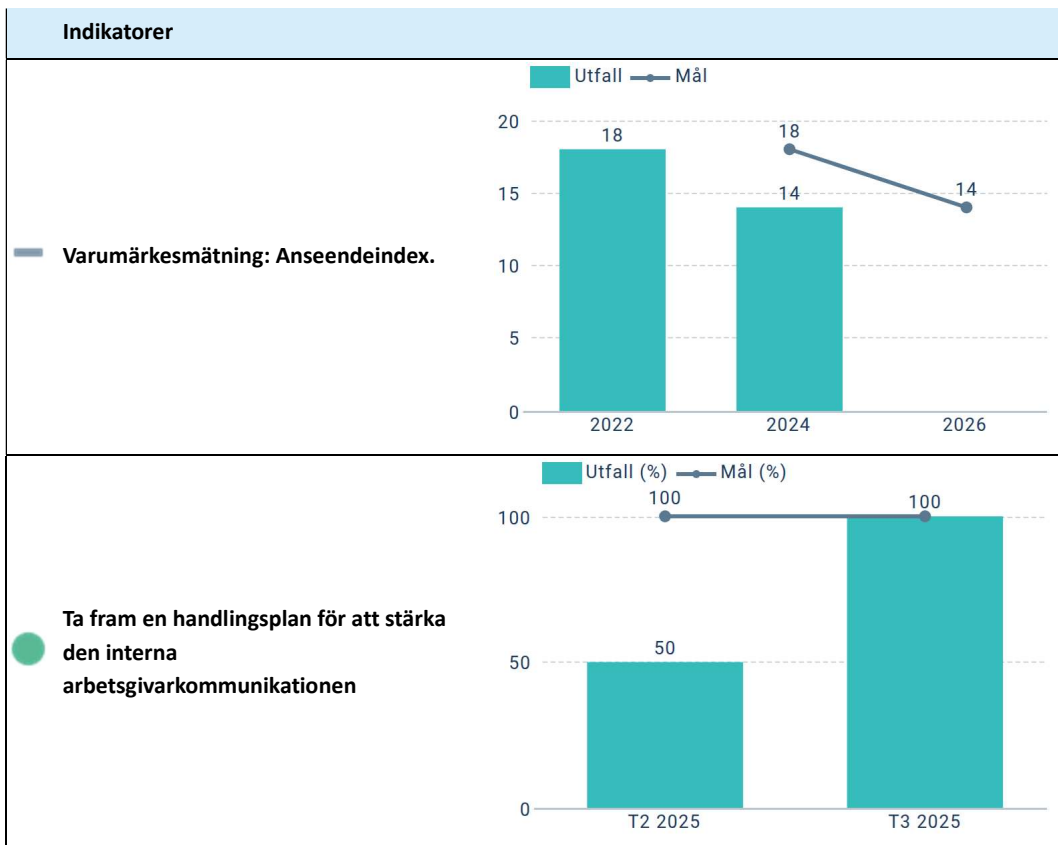
Stärka arbetsgivarkommunikationen internt, kommunikationen om universitetssjukvården och regionens samlade uppdrag enligt handlingsplanen för Region Västerbottens varumärke

Analys

Kommunikationsstaben har i samarbete med HR tagit fram en handlingsplan för att stärka den interna arbetsgivarkommunikationen. En stark och utvecklad intern arbetsgivarkommunikation stärker även den externa bilden av oss som arbetsgivare. Med bland annat resultat från varumärkesundersökning och medarbetarundersökning samt omvärldsanalys som underlag har planens aktiviteter fokuserat på ökad systemförståelse, delaktighet och dialog samt ökad kommunikationskompetens hos både ledare och medarbetare. Aktiviteterna i planen har stämts av i centrala ledningsgruppen

Nya samarbeten och arbetssätt samt kommunikationsinsatser internt och externt har lett till att universitetssjukvårdens uppdrag och enskilda medarbetare har syns frekvent i såväl lokal som nationell media under året, som ett led i att stärka universitetssjukvårdens genomslag i media. I sociala medier har fler inlägg på området publicerats, som fått ökad spridning och engagemang.

Region Västerbotten har en effektiv, tydlig och tillitsfull roll både som part och facilitator i samverkan med kommunerna i Västerbotten.

Analys

Områden, såsom kompetensförsörjning, digitalisering och nära vård och civil beredskap är identifierade, och diskuteras i hela samverkansstrukturen med kommunerna. Det har lett till en ökad förståelse mellan alla parter, skapat bättre samordning och koordinering av gemensamma frågor för att vara en bättre samverkanspartner och även ökat vår interna effektivitet.

Indikatorer
 Befintliga GAP i våra samverkansstrukturer är tydliggjorda och åtgärder för förbättringar pågår

Mål 4. Tillgänglig vård med god kvalitet och kontinuitet

Gemensam verksamhetsstyrning är implementerad till verksamhetschefsnivå på NUS och pågår för resterande verksamheter

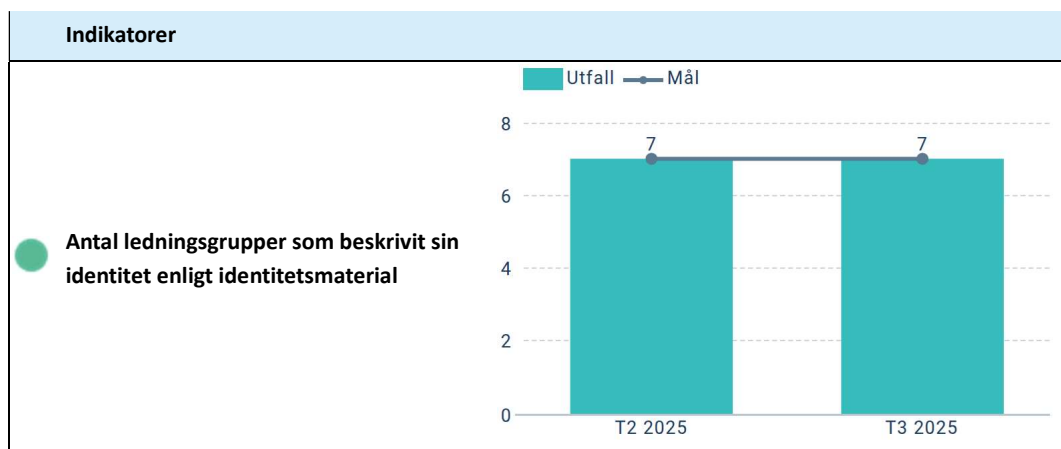

Analys

Arbetet med att stärka den gemensamma verksamhetsstyrningen är igång och flera grundläggande delar är klara. Styrmodellen har kartlagts, ledningsgrupper har tydliggjort sina uppdrag och planeringsprocessen har förbättrats. Verktyg och metoder för flödesarbete och förbättringsarbete finns tillgängliga, och tekniska lösningar för faktabaserad styrning är påbörjade.

Nästa steg handlar om att färdigställa förslag för den gemensamma styrningen, fortsätta ledningsgruppernas utvecklingsarbete, fördjupa det verksamhetsnära planeringsperspektivet, återuppta tekniska integrationer samt fortsätta utbildnings- och kommunikationsinsatser.

Arbetet syftar till ökad samsyn, större delaktighet och bättre förutsättningar för faktabaserade beslut.

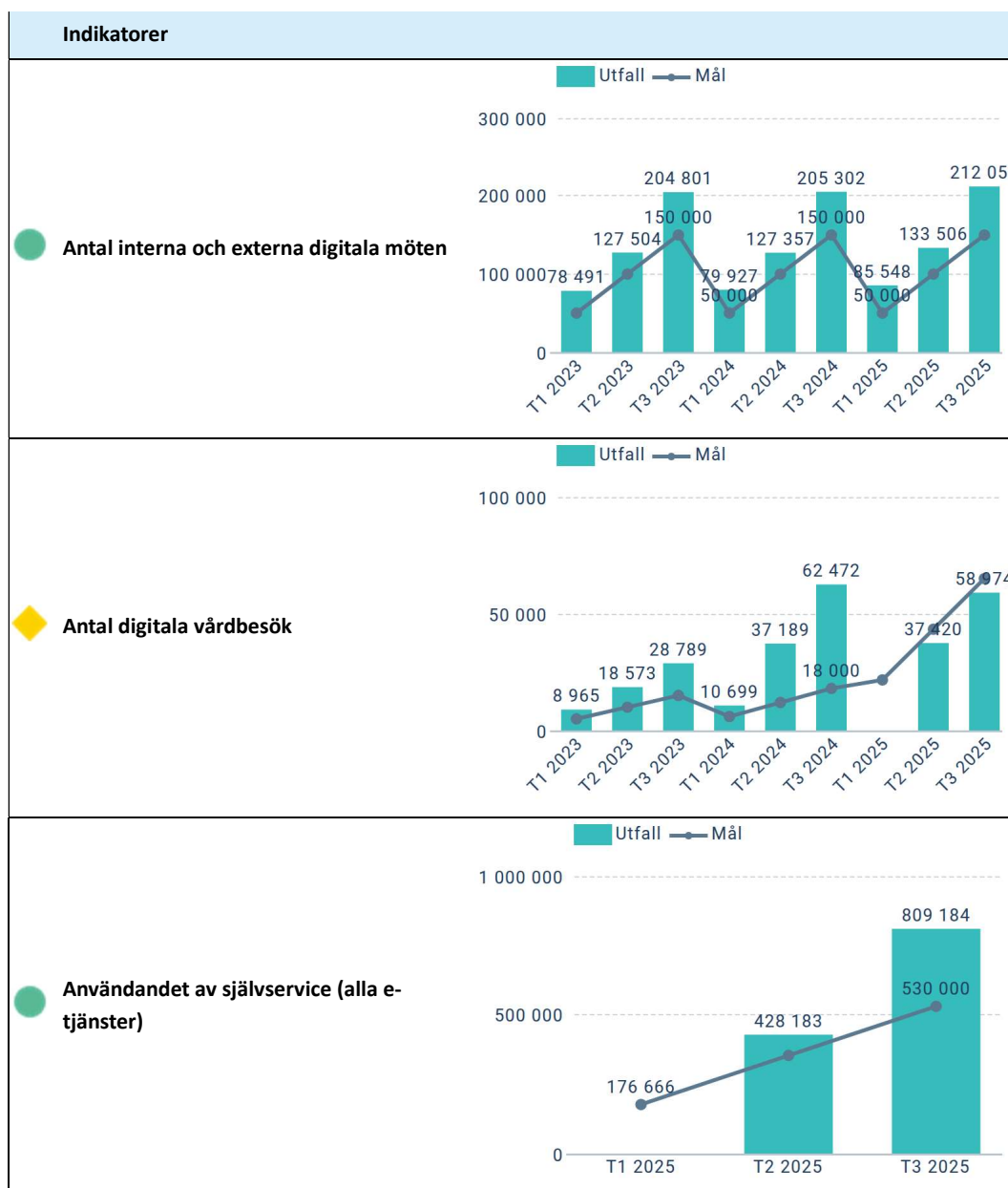
Förbättrad tillgänglighet och delaktighet genom användarvänliga digitala tjänster

Analys

Ett fortsatt fokus under perioden har varit att skala upp det befintliga genom att öka användningen av det utbud av verksamhetsstöd som redan finns, utbudskatalogen är källan för att ta del av det som finns.

En positiv trend är att invånarna allt mer söker sig till, och väljer, digitala kanaler.

Grundorsaken om det har att göra med låg tillgänglighet i telefon eller är ett eget val kan analysen inte ge svar på. Största andelen utförda digitala vårdmöten genomförs av personalen på 1177 direkt Västerbotten.

Justering av beställning primärvård, ersättningsmodell och förändrad uppföljningsplan hälsoval primärvård är genomförd.

Analys

Justering av beställning, ersättningsmodell och uppföljningsplan är genomförd, förankrad och beslutad. Från och med 2026 kommer det övergå till uppföljning och utvärdering av den förändrade inriktningen.

Indikatorer
Justering av beställning primärvård, ersättningsmodell och förändrad uppföljningsplan hälsoval primärvård är genomförd.

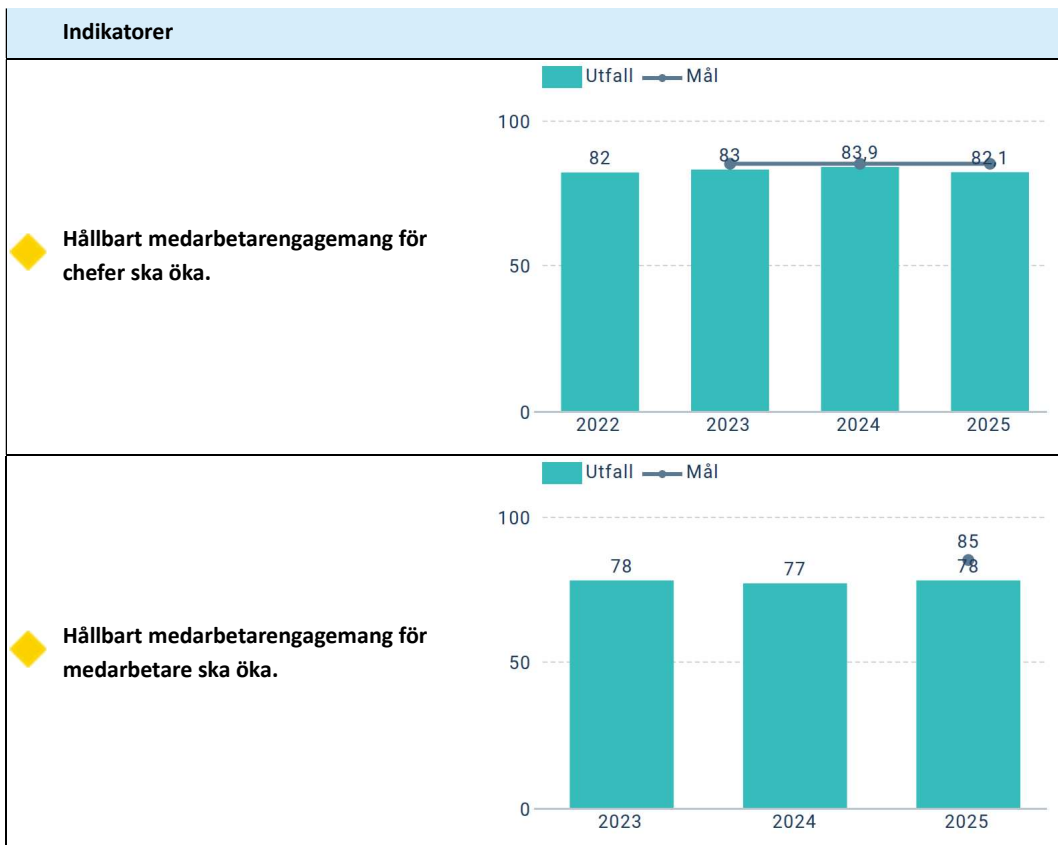
Mål 5. Goda arbetsplatser och attraktiva arbetsgivare

Chefernas förutsättningar att leda är stärkta och stärkt medarbetarskap.

Analys

Processen pågår. Under året har fokus varit på att ta fram ett förslag på systematisk introduktion och utbildning för chefer. Uppdraget har återrapporterats till CLG som ska fatta beslut om vilka åtgärder som ska vidtas under 2026.

Vår kultur är känd och förankrad i samtliga verksamheter. Handlingsplan är framtagen och implementering har påbörjats

Analys

Arbetsgruppen har presenterat ett förslag till handlingsplan för CLG men det finns ett fortsatt behov av att avgränsa och tydliggöra uppdraget ytterligare. Handlingsplanen ska

fastställas i början av 2026 och därefter ska arbetet och implementeringen påbörjas.

Indikatorer	
■	Handlingsplan är framtagen och implementering påbörjad

Mål 6. En hållbar miljö- och klimatregion

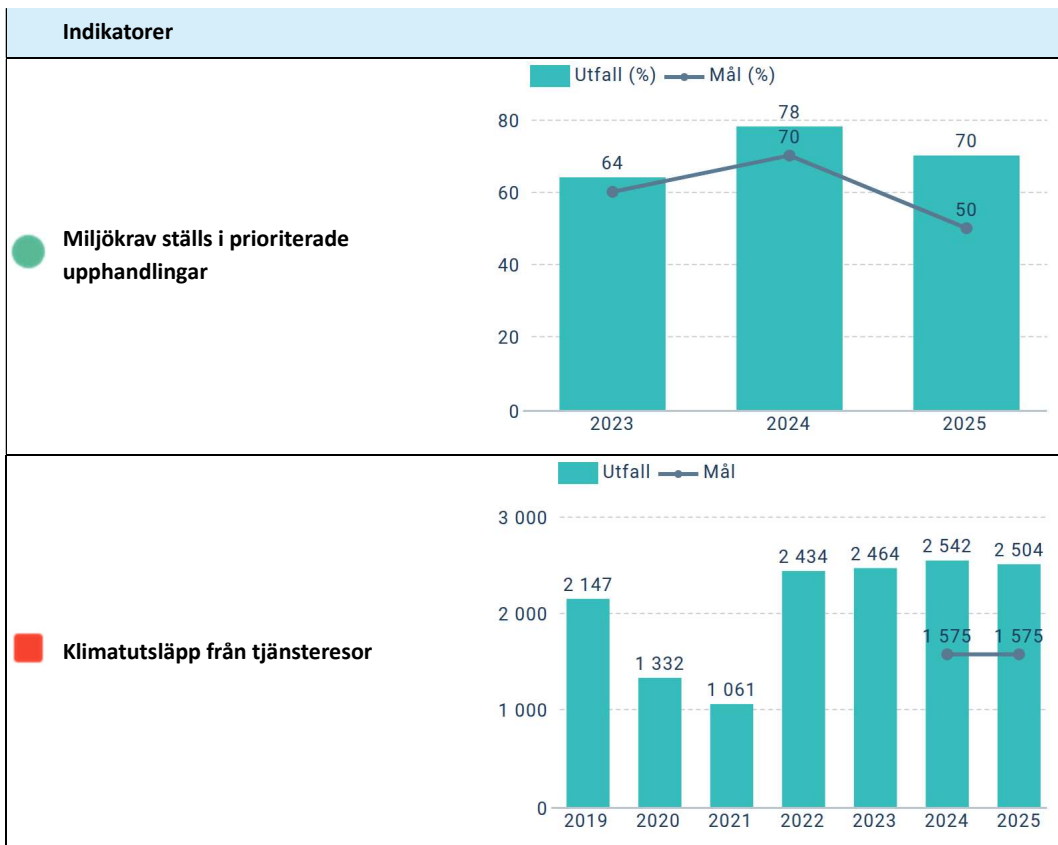
Vår verksamhet minskar resursanvändning och klimatpåverkan

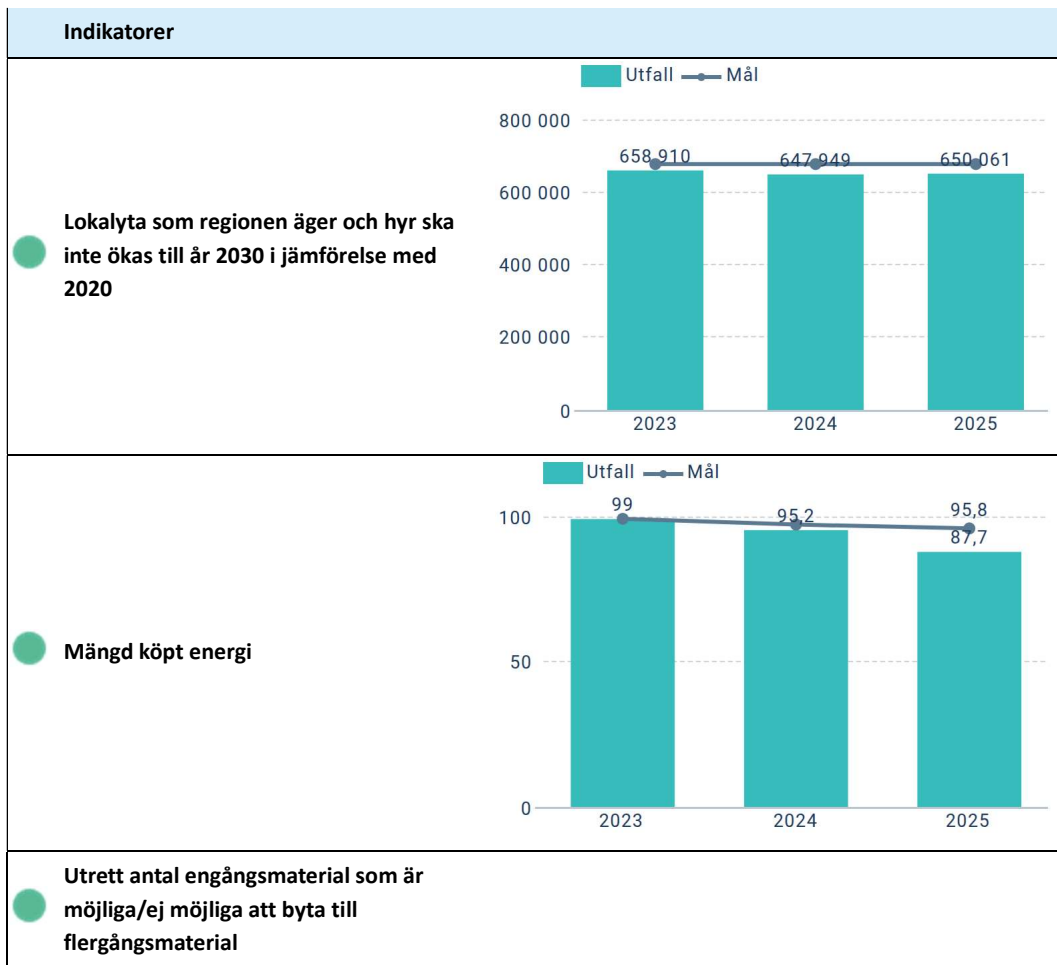

Analys

Ett aktivt arbete har pågått inom flera områden för att minska regionens resursanvändning. Mängden köpt energi har minskat och målsättningen för år 2025 har uppfyllts. Arbetet med cirkulär möbelhantering med fokus på återbruk och renovering har lanserats för användare under perioden. En rapport har tagits fram som undersöker möjligheten att byta ut engångsprodukter mot flergångsprodukter. Rapporten ger ett underlag för fortsatt arbete och prioritering kring byten till flergångsalternativ där det är lämpligt.

Under 2025 har också flertalet aktiviteter pågått för att minska regionens klimatpåverkan. Grundläggande förutsättningar för att utveckla en fordonspool har bedrivits under perioden. Miljökrav har ställts i prioriterade upphandlingar. Bland annat har krav ställts för omställning till fossilfria markbunda transporter. Klimatutsläpp från tjänsteresor har minskat något jämfört med föregående år. För tjänsteresorna har utsläppen från de markbundna transporterna minskat, dock utgör flygresorna fortsatt majoriteten av utsläppen.

Region Västerbotten minskar användning av farliga ämnen

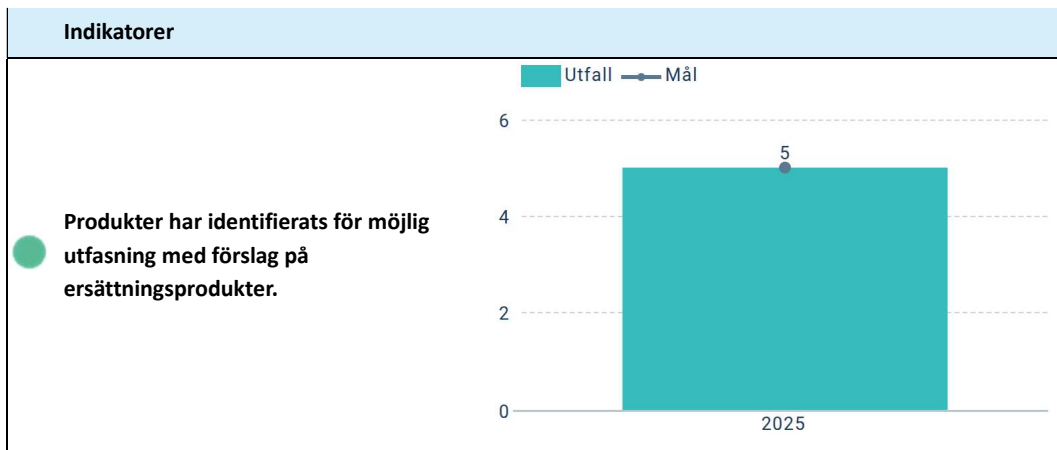

Analys

Regionen utgår ifrån Nationella substitutionsgruppens utfasningslista i sitt arbete med utfasning av farliga kemiska produkter. De kemiska produkterna som används inom regionen kan ibland användas för flera olika ändamål vilket gör att produkterna kan fasa ut för ett ändamål, men fortfarande användas för ett annat.

Identifierade kemiska produkter där ett aktivt utfasningsarbete pågår är: fenol, salpetersyra, medicinsk bensin, triton-x och xylen. Oftast sker utfasningen i samband med upphandling. Dock används gamla produkter upp vilket kan innebära fördröjning av utfasningen.

I kemikaliesystemet KLARA finns produkter markerade som arkiverade. Dessa produkter ska sluta användas och eller ersättas med nya. En jämförelse mellan åren 2024 och 2025 visar att andelen arkiverade produkter har minskat med 2 procentenheter vilket innebär att verksamheterna har städad ut arkiverade produkter från förråd och/eller i kemikaliesystemet.

Region Västerbotten anpassar sig till ett förändrat klimat

Analys

En GAP-analys för Region Västerbottens klimatanpassningsarbete har tagits fram för att identifiera nuvarande styrkor och svagheter i regionens arbete med att möta klimatförändringarnas effekter. Analysen har utgått från länsstyrelsen i Västerbottens regionala handlingsplan för klimatanpassning där ett antal åtgärdsförslag finns presenterade. I analysen har en bedömning gjorts om länsstyrelsens föreslagna åtgärder ska hanteras inom ramen för regionens identifierade risker och sårbarheter, om åtgärdernas genomförbarhet, samt om de faller inom regionens ansvarsområde. Resultatet av GAP-analysen visar att Region Västerbotten har kommit långt i kunskapsuppbyggnad och analys, men att det fortfarande finns luckor, till exempel när det gäller systematisering av åtgärder och integrering av klimatanpassningsarbetet i befintliga styrdokument och rutiner. GAP-analysen innehåller också rekommendationer för hur regionen kan ta nästa steg i klimatanpassningsarbetet.

Indikatorer	
●	En GAP-analys är upprättad och genomförd

En inriktning och beskrivning av regionens gemensamma hållbarhetsarbete är framtagen

Analys

Under året har Samarbetsyta Agenda 2030 arbetat fram ett dokument som beskriver det nuvarande hållbarhetsarbetet inom Region Västerbotten. Samarbetsyta Agenda 2030 representeras av funktioner från hela Region Västerbotten som verksamhet, och i och med det belyser dokumentet hållbarhetsarbetet i samtliga förvaltningar. Samarbetsyta Agenda 2030 har en referensgrupp bestående av representanter från våra politiska partier, där detta dokument även är förankrat.

Fullmäktige har 2026 riktat ett specifikt uppdrag gällande att öka kännedom, engagemang och ägarskap i regionens hållbarhetsarbete. Det riktas till alla nämnder och ska ske genom prioriterade aktiviteter. Uppdraget ska arbeta med att skapa ökad medvetenhet gällande regionens hållbarhetsarbete i styrning och ledning som leder till tydliggjort ägarskap av hållbarhetsarbetet i regionens verksamheter samt ökat

engagemang.

Indikatorer
En inriktning och beskrivning av regionens gemensamma hållbarhetsarbete är framtagen

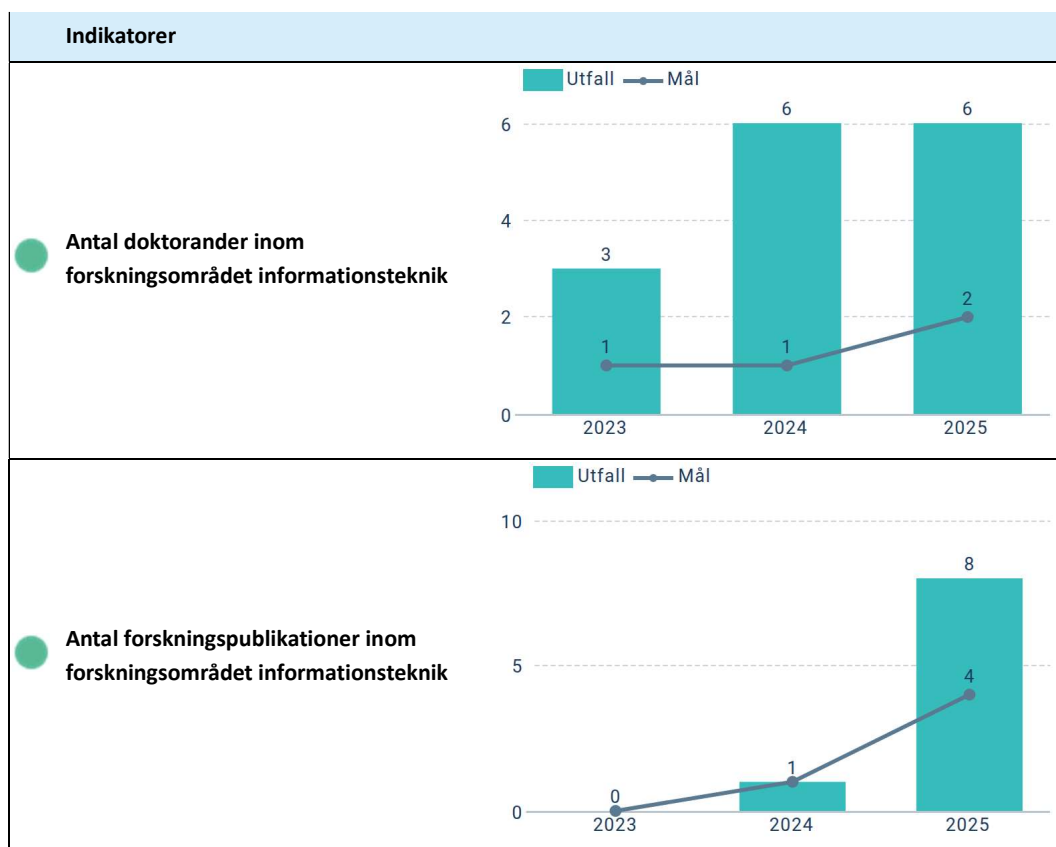
Mål 7. Stärkt forskning, utbildning och innovation

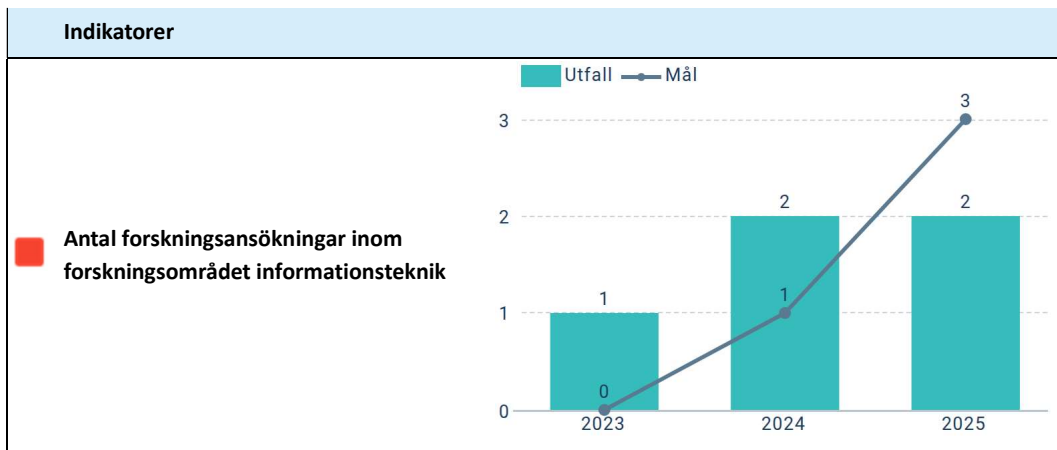
Vi är ledande inom vår forskning om medicinsk teknik och strålningsfysik och utvecklar forskningsområdet informationsteknik

Analys

Forskningsområdet har börjat ta form under 2025, antalet doktorander bibehålls och formerna för doktorandverksamheten har goda förutsättningar. Vi nyttjar förmågor och kompetenser inom verksamheten under uppbyggnaden. Antalet forskningspublikationer ökar och överträffar målsättningen. En god start med antalet forskningsansökningar, verksamheten har fokuserat på antalet publikationer under 2025.

Utveckla regionavtalets struktur och innehåll för att bättre säkra en långsiktig ekonomisk hållbar utveckling av universitetssjukvården

Analys

Arbetet med att ta fram ett regionvårdsavtal för Region Nord pågår tillsammans med NRF och övriga regioner inom Region Nord, det kommer att vara klart till sommaren 2026

Indikatorer	
 Ett förslag till regionvårdsavtal är framtaget i delaktighet med övriga regioner i norra sjukvårdsregionen och NRF	

Uppföljning av fullmäktiges uppdrag

Uppdrag från fullmäktige till nämnd

Identifiera och initiera ett fokusarbete för att förbättra tillgängligheten vid valda enheter

Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen

Status

 Klar med avvikelse

Analys

Arbetets upplägg har genom metodstöd för utsedd systemgrupp bedrivit utveckling utifrån önskad målbild för utvalda enheter.

Metoden är byggd för att kunna hantera olika nivåer av frågor, intern utveckling på respektive verksamhet eller frågor som är i behov av snabba eskaleringsvägar.

Bedömning av utfallet utifrån målbilden:

Arbetet får anses som värdefullt där vi bland annat kan se följande utveckling, trots påtaglig påverkan av Cosmicinförandet som skapat utmaningar med tillgängliga data och direktpåverkan på tillgänglighetsförmågan.

- Ögon som minskat sina köer och når tillgänglighetsmålet
- Öron (utprovning av hörapparater), har infört ett nytt arbetssätt som kraftigt minskat sina köer mot årsslutet. Man fortsätter nu med insatser för att de nya

arbetssätten skall bestå.

- Kirurgcentrum som förbättrat sin arbetsmiljö, öppnat en Kava (kirurgisk akutvårdsavdelning) som i sin tur har minskat trycket på hela NUS och satellitpatienter. Detta har bidragit till en ökning med 8 fler vårdplatser som på sikt skall generera 10 fler vårdplatser.
- ROC har haft ett utmanande år då resursbrister har varit ständigt påtagligt, trots det så har en planering påbörjats för att öppna en KUA (kirurgisk utbildningsavdelning) för framtida resurssäkring

Slutdatum

2025-12-31

Ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnaden motsvarande 250 miljoner kronor

Riktas till alla nämnder och styrelser

Status

 Klar med avvikelse

Analys

Regionfullmäktige har beslutat att ge nämnderna i uppdrag att minska personalkostnaderna motsvarande 250 miljoner kronor. En rak fördelning har beslutats och regionstyrelsen har 29,5 miljoner kronor exklusive politiska uppdrag som beting av totalen.

Ett förslag med beskrivna konsekvenser har tagits fram av förvaltningen. Utgångspunkten i arbetet har varit att se vad förvaltningen kan sluta med, växla externa konsulter mot egen personal, ambitionsminska och effektivisera.

Regionstyrelsen beslutade i april 2025 att godkänna förslaget om personalkostnadsminskningar på totalt 32,6 miljoner kronor. Beslutet avsåg ambitionssänkningar, besparingar inom den politiska organisationen samt att ge regiondirektören i uppdrag att genomföra övriga förslag till personalkostnadsminskningar.

Utfallet för året blev en personalkostnadsminskning på 9,2 miljoner kronor och därmed har regionstyrelsen inte klarat uppdraget fullt ut under 2025. Besparingen på egen personal uppgår till 6,7 miljoner kronor och besparingen på konsultkostnader uppgår till 2,5 miljoner kronor. Att full effekt inte uppnås kan delvis förklaras av en kraftig ökning av konsultkostnader i samband med införandet av Cosmic men även satsningen på att stärka upp inköpsorganisationen bidrar till att målet inte uppnås.

Slutdatum

2025-12-31

Minska hyrberoendet

Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen

Status

 Klar

Analys

Nya arbets sätt, riktlinjer och förhållningssätt gällande hyrbemanning har börjat sätta sig ute i verksamheterna och ger även förväntat resultat. Styrgruppen har nu ställt om sitt arbete och fungerar nu som en referensgrupp för att följa den fortsatta processen där riktade kommunikationsinsatser, systematisk uppföljning och regelbunden verksamhetsdialog ser som nyckelaktiviteter.

Målsättningen för 2025 är att kostnaden för inhyrpersonal i förhållande till kostnaden för anställd personal ska understiga 3,7 procent . Vid bokslut 2025 är 3,7 procent uppnått vilket betyder att målet är nått.

Slutdatum

2025-12-31

Stärka vår ledning och styrning genom identifierade delaktiviteter 2025

Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden, regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden och folkhögskolestyrelsen

Status

 Klar med avvikelse

Analys

Arbetet med att utveckla en gemensam och faktabaserad verksamhetsstyrning i organisationen pågår och flera delmoment är redan genomförda. Målet är att skapa samsyn, öka delaktighet och förbättra möjligheterna till strategisk och dataunderbyggd styrning.

Genomförda delar

- En gemensam modell för verksamhetsstyrning har kartlagts och presenterats, med samsynsarbete mellan förvaltningar.
- Ledningsgrupper har arbetat fram sin vision och huvuduppgift; tester genomförda i flera verksamhetsområden.
- Planeringsprocessen har setts över, inklusive workshop om planeringssteg och korrigerande av årshjulet.
- Områden för uppföljning och styrning har pilottestats, och en Stratsys-prototyp har tagits fram för dataintegration.
- En verktygslåda för flödesarbete och ständiga förbättringar finns framtagen och används, kompletterad med förändringsledning.

Nästa steg

- Ta fram ett förslag för vidare utveckling av den gemensamma styrmodellen.
- Fortsätta implementeringen av ledningsgruppernas utvecklingsarbete från januari 2026.
- Fördjupa arbetet med verksamhetsnära planering och skapa bättre samsyn om planeringsprocessens olika nivåer.
- Återuppta tekniska integrationer mot Stratsys när resurser frigörs.
- Fortsätta utbildnings- och kommunikationsinsatser kring metoder och förändringsledning under 2026.

Övergripande effektmål

- Skapa samsyn kring verksamhetsstyrningen.
- Öka delaktighet och engagemang i mål, prioriteringar och arbets sätt.

- Stärka förmågan att styra och prioritera baserat på fakta.

Slutdatum

2025-12-31

Genomför prioriterade åtgärder som syftar till att stärka omställningen till nära vård

Riktas till hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen

Status

 Klar

Analys

Uppdragsmål: Justering av beställning primärvård, ersättningsmodell och uppföljningsplan (Hälsoval)

Uppdraget har genomförts enligt plan. Nya inriktningar och principer beslutades och förankrades under året genom dialog med berörda strukturer. Beslut om justeringar har fattats och ny beställning, ersättningsmodell samt uppföljningsplan implementeras från och med 2026.

Uppdragsmål: Gemensam plan för primärvården (via LSG)

Arbetet med att ta fram en gemensam plan för primärvården har genomförts i bred samverkan mellan regional och kommunal primärvård samt sjukhusvård. En nulägesanalys och efterföljande dialoger har legat till grund för prioriterade fokusområden och aktiviteter. Den gemensamma primärvårdsplanen med tillhörande handlingsplan är sammanställd och dialog inför beslut genomförs under början av 2026.

Uppdragsmål: Ökad verksamhetsutveckling med stöd av kunskapsstyrning

Arbetet med att stärka kunskapsstyrningens stödfunktioner har resulterat i tydligare processer, ansvarsfördelning och beslutsvägar samt förbättrat implementeringsstöd till verksamheterna. Former för patient- och kommunal medverkan fortsätter att utvecklas. Pågående utvecklingsinsatser fortsätter under 2026.

Uppdragsmål: Stärkt samverkan och samordning på länsnivå

Samverkan och samordning har stärkts både inom primärvården och mellan primärvård och sjukhusvård genom utvecklade ledningsstrukturer, förbättrade samrådsformer och stärkt kunskapsstyrning. Arbetet är en långsiktig utveckling och fortsätter löpande.

Slutdatum

2025-12-31

Minska tjänsteresor för Region Västerbotten med 15 procent i jämförelse med år 2023

Riktas till alla nämnder och styrelser

Status

 Klar med avvikelse

Analys

Månad	Ack utfall 2025	Ack Utfall 2023	Ack plan 2025
Januari	384	534	454
Februari	728	1 162	987
Mars	1 344	1 855	1 577
April	2 056	2 292	1 948
Maj	2 756	3 010	2 559
Juni	3 318	3 645	3 099
Juli	3 558	3 960	3 366
Augusti	3 782	4 167	3 542
September	4 491	4 762	4 048
Oktober	5 294	5 615	4 773
November	6 126	6 310	5 363
December	6 800	6 994	5 945
Totalt	6 800	6 994	5 945

Regionstyrelsens resekostnader uppgår 2025 till 6,8 miljoner kronor. Jämfört med 2023 är det en minskning med 2,8 procent eller 194 000 kronor vilket innebär att uppdraget på en minskning med 15 procent inte uppnått. Utmaningen med uppdraget har varit att minska resekostnader samtidigt som exempelvis pågående utvecklingsinsatser, utbildningar vid inköp av medicinteknisk utrustning och externfinansierade projekt ofta kräver att vissa resor genomförs.

Slutdatum

2025-12-31

Uppdrag från nämnd till beredning folkhälsa

Omformulera regionens tobakspolicy till rådande kunskapsläge inom tobak- och nikotinfrågor.

Riktas till bredningen för folkhälsa.

Status

 Klar

Analys

Beredningen för folkhälsa har haft som uppdrag att under 2025 omformulera Västerbottens läns landstings tobakspolicy till rådande kunskapsläge. Policyn har omarbetats till en riktlinje för ett tobak- och nikotinfritt Region Västerbotten i regionens ledningssystem. På så sätt kan alla oavsett verksamhet hitta den om frågor uppstår. Tobak- och nikotinfritt Region Västerbotten omfattar nu all form av tobak och inkluderar en tillhörande checklista som stöttar medarbetare och chefer med tydliggörande punkter. Den kommer att fastställas av regiondirektören i början av 2026

Slutdatum

2025-12-31

Att i samverkan med beredningen för Funktionshinder och samverkan följa arbetet med att utarbeta en handlingsplan utifrån den av Regionfullmäktige fastställda strategin för Folkhälsa och Funktionsrätt

Riktas till beredningen för folkhälsa

Status

 Klar

Analys

Arbetet med framtagande av en intern gemensam handlingsplan för Folkhälsa och Funktionsrätt har rapporterats kontinuerligt under året. Planen har tagits fram i tät dialog mellan regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdens förvaltningar samt i samråd och workshops med civilsamhället i länet. Funktionsrätt Västerbotten, pensionärsföreningar, Samforma, barnrättsbyrån, minoritetsgrupper och urfolk har deltagit i samråd och de kommunala folkhälsosamordnarna har också fått lämna synpunkter. Handlingsplanen är nu fastställd av regiondirektör för de närmsta två åren.

Slutdatum

2025-12-31

2.3 Väsentliga personalförhållanden

Arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet har under året präglats av ett brett och systematiskt arbete inom hela organisationen, med ambitionen att skapa hållbara, trygga och hälsofrämjande arbetsplatser. Sammantaget finns en stabil grund i det systematiska arbetsmiljöarbetet, med fungerande strukturer för samverkan, uppföljning och dialog mellan chefer, medarbetare och skyddsorganisation.

Arbetsmiljöarbetet utvecklas och bedrivs både lokalt och på central nivå i Region Västerbotten. På central nivå utvecklas ett nytt arbetssätt för integrering av hälsofrämjande perspektiv i arbetsmiljöarbetet för hela regionen. Arbetssättet testades i en pilot under hösten i ett antal verksamheter. I detta arbetssätt används de friskfaktorer som identifierats genom forskning och som arbetsmarknadens parter, genom Sunt arbetsliv, har lyft fram som ett viktigt fokus för arbetsmiljöarbetet.

Under 2025 reviderades regionens arbetsmiljöpolicy med tillägg om nolltolerans gällande alkohol och droger på arbetsplatsen samt tillägg om friskfaktorer som en del av det hälsofrämjande arbetsmiljöarbetet. En ny riktlinje för systematiskt hälsofrämjande arbetsmiljöarbete som har beslutats är samverkad. En revidering är även gjord och samverkad gällande riktlinjen för Arbetsanpassning och rehabilitering i arbetet.

Alla staber inom Regionstyrelsen har under året arbetat med det Fullmäktigeuppdrag som beslutades där bland annat personalkostnaderna skulle minska under 2025. Omställningen påverkade arbetsbelastningen och skapade oro i olika grad bland medarbetarna.

Resultatet av 2025 års Medarbetarundersökning visar på en liten ökning av HME på totalen och där en liten ökning har skett för indexen motivation, ledarskap och styrning. Det är 1112 chefer och medarbetare som svarat och svarsfrekvensen låg på 86 procent vilket är en ökning sen föregående år på 2 procent. Undersökningen visar att förändringar, rollkonflikt, arbetsbelastning och stress behöver förbättras. Tydliga styrkor

är tillit till kollegor, samarbete med kollegor och stöd från chef.

I den årliga medarbetarundersökningen har ett antal frågor lagts till, riktade till chefer, med syfte att systematiskt följa hur de upplever sina förutsättningar att leda. De ska användas för att komplettera bilden kring ledarskapet och chefers arbetsmiljö. Medarbetarundersökningens resultat används för att identifiera behov och arbeta med åtgärder för förbättring.

Inom verksamhetsområde Digitalisering och Service var Fastighet en av tre verksamheter som utsågs till Region Västerbottens bästa arbetsplatser 2025. Valet baseras på de enheter som gjort de största förbättringarna under året utifrån bland annat resultaten i medarbetarundersökningen. Inom verksamhetsområdet har man gjort ett lokalt arbete kring friskfaktorer.

Arbetet på lokal nivå med friskfaktorer inom hela verksamhetsområdet, tillsammans med chefer och medarbetare, har gett resultat under perioden. Det har varit utbildningsinsatser för chefer, sparringgrupper samt riktade åtgärder inom förändringsledning, i syfte att stärka psykosocial arbetsmiljö och ledarskap för en långsiktig arbetsmiljöförbättring. Fyra skattningar har genomförts hittills med fokus på kunskap om friskfaktorerna. Medelvärdet för skattningarna visar på en positiv utveckling. Friskfaktorhjulet används som verktyg för att skapa delaktighet och dialog vid förändringar.

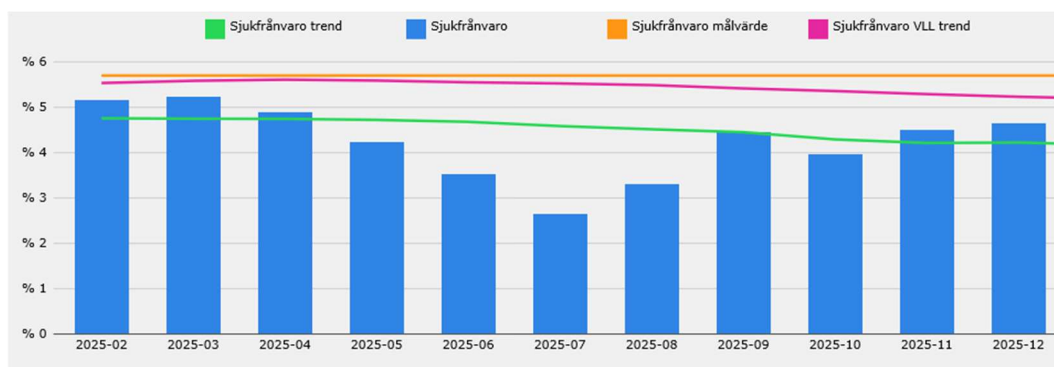
Resultatet av medarbetarundersökningen för Kommunikationsstaben visar på ett tydligt förbättrat resultat, med gröna siffror inom nästan alla områden. De mer långsiktiga målen de satte upp har gett god effekt och ökad kännedom i organisationen. De har också fortsatt arbeta med friskfaktorer för att stärka arbetsmiljön. Under 2025 har de särskilt fokuserat på samtalskontraktet, att tydliggöra prioriteringar, arbetssätt och ansvarsområden och att förebygga och hantera stress. De har även implementerat de nya lönekriterierna.

Arbete fortskrider enligt plan med de aktiviteter som finns i arbetsmiljöplanerna för alla verksamhetsområden inom Regionstyrelsen.

Sjukfrånvaroutveckling

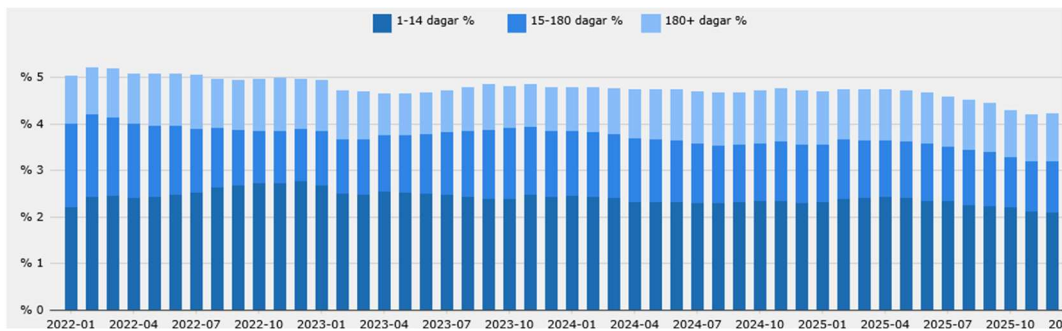
Med sjukfrånvaroutveckling menas den genomsnittliga frånvaron över 12 månader.

Sjukfrånvaro i procent för Regionstyrelsen (R12)

Sjukfrånvaron inom Regionstyrelsen fortsätter minska på totalen. Den genomsnittliga frånvaron låg på 4,7% i december 2024 och minskade till 4,2% i december 2025.

En minskning av sjukfrånvaron för kvinnor har skett från 6.0% i december 2024 till 5.2% i december 2025, för männen har en viss minskning skett och den ligger på 3,1%.

Sjukfrånvaro i procent uppdelad på sjukperioder visar en minskning inom alla tre perioder för kvinnor och män.

Ett genomgående mönster är att kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män. Även ålder spelar roll. Oftast är sjukfrånvaron högre i de äldre åldersgrupperna men inom Regionstyrelsen är den lite högre både för kvinnor och män i åldersgruppen upp till 29 år och det är den korta sjukfrånvaron som ligger högst.

Andel medarbetare inom Regionstyrelsen som varit sjuka i totalt max 5 kalenderdagar har ökat från 63% till 66% från föregående år.

Andel medarbetare som varit sjuka 0 kalenderdagar har ökat från 41% till 44% från föregående år.

Verksamhetsområde Digitalisering och Service har en marginell minskning av den totala sjukfrånvaron och inom alla sjukperioder för hela verksamhetsområdet. Skillnader mellan kvinnor och mäns sjukfrånvaro kan förklaras med fördelningen mellan kvinnor och män fördelat på yrkesgrupp

Sjukfrånvaron minskar inom HR-staben efter en ökning föregående år från 5,4% december 2024 till 4,0% i december 2025. Det är långtidsjukfrånvaron som minskat mest men även den korta har minskat. Sjukfrånvaron har ökat för männen men minskat bland kvinnor.

Inom övriga delar av Regionstyrelsen är sjukfrånvaron på en relativt låg nivå.

Den fortsatta minskningen av sjukfrånvaron beror förmodligen på ett fortsatt systematiskt arbetsmiljöarbete, arbete med att upptäcka tidiga signaler på ohälsa samt aktivt rehabiliteringsarbete från cheferna. Det kan finnas ett mörkertal eftersom möjligheten till sjuknärvaro finns genom distansarbete.

2.4 Förväntad utveckling

De senaste årens förändrade omvärldsläge har haft stor ekonomisk påverkan på regionstyrelsens verksamheter. Utmaningar i materialförsörjning i kombination med hög inflation och ökade räntekostnader har lett till högre priser på bland annat utrustning, förbrukningsmateriel, transporter, livsmedel, och byggkostnader. Pensionskostnaderna, som påverkas av den höga inflationen, ökade även kraftigt under 2023 och 2024 men har under 2025 återgått till mer normala nivåer.

2025 har präglats av geopolitisk osäkerhet. Den amerikanska tullpolitiken påverkar handelsflöden men skapar framför allt ökad osäkerhet. Detta påverkar hushållens framtidstro negativt och företagen blir mer avvaktande, vilket minskar investeringsviljan. Sammantaget har detta påverkat den ekonomiska aktiviteten och lett till en långsammare ekonomisk återhämtning än vad tidigare prognoser visat. 2026 bedöms den svenska konjunkturen stärkas mer tydligt där en mer expansiv finans- och penningpolitik samt stora satsningar inom grön omställning och militär upprustning

bidrar till vändningen. Den osäkerhet som präglat 2025 med krig och handelskonflikter finns till stor del kvar även 2026 vilket kan komma att påverka global ekonomi och därför också en liten öppen ekonomi som Sveriges.

Utmaningen för regionstyrelsen 2026 och framåt ligger i att hantera fortsatta behov av utvecklingsinsatser inom bland annat vårdinformationsstödet Cosmic, IT, medicinteknisk utrustning och fastigheter parallellt med arbetet att anpassa verksamheten till de ekonomiska förutsättningarna. Utmaningarna är tydligast inom området Digitalisering och Service där kostnadsökningar tillsammans med utvecklingsinsatser innebär svårigheter att hantera verksamheten inom givna budgetramar. En viktig del för att nå en budget i balans är att säkra fortsatt driftsättning i pågående aktiviteter för att möjliggöra avveckling av tidigare funktionalitet och därmed undvika dubbla kostnader.

3 Driftredovisning

3.1 Ekonomiskt resultat

Region Västerbotten	December		Ackumulerat December				Helår
	Avvikelse	Ack Utfall föreg år	Ack Utfall innev år	Ack Budget innev år	Avvikelse	Förändring utfall i %	
Patientintäkter	5	0	7		7	-15 064,0	
Värdintäkt inkl lab/rtg	302	22 981	25 902	22 460	3 442	12,7	22 460
Tandvårdsintäkter	-28		-230		-230		
Vårdvalet primärvård	-1 557	15 569	14 015	30 800	-16 785	-10,0	30 800
Försäljning av tjänster	4 034	267 922	289 081	269 238	19 843	7,9	269 238
Övriga intäkter	36 366	469 223	426 351	357 108	69 244	-9,1	357 108
Total	39 122	775 695	755 127	679 606	75 521	-2,7	679 606
☐ Verksamhetens kostnader							
Personal	-23 612	-1 177 310	-1 287 865	-1 281 495	-6 370	9,4	-1 281 495
Övriga personalkostnader	-1 931	-32 413	-25 914	-22 166	-3 748	-20,1	-22 166
Läkemedel	-974	-14 342	-15 722	-12 822	-2 900	9,6	-12 822
Medicinskt o tandv mtrl	-1 717	-17 350	-20 185	-18 456	-1 729	16,3	-18 456
Övrig direkt produktion	907	-90 838	-46 126	-46 500	374	-49,2	-46 500
Köp av verksamhet o tjänster	6 166	-1 619 979	-1 612 401	-1 637 892	25 492	-0,5	-1 637 892
Utomlänsvård		-3	-9		-9	179,2	
Fastighetskostnader	-10 428	-316 841	-340 235	-314 139	-26 097	7,4	-314 139
IT/MT poster	-29 014	-447 508	-531 124	-433 351	-97 773	18,7	-433 351
Övriga poster	1 685	-308 147	-302 976	-321 907	18 931	-1,7	-321 907
Avskrivningar m m	-4 730	-623 458	-648 740	-647 600	-1 140	4,1	-647 600
Total	-63 650	-4 648 189	-4 831 299	-4 736 328	-94 970	3,9	-4 736 328
Total	-24 528	-3 872 494	-4 076 171	-4 056 722	-19 449	5,3	-4 056 722

Regionstyrelsens nettokostnader uppgår 2025 till 4 076 miljoner kronor vilket är en ökning med 204 miljoner kronor eller 5,3 procent jämfört med föregående år. Budgetavvikelsen är negativ med 19 miljoner kronor.

3.2 Analys av större avvikelser

Regionstyrelsen 2025					
Belopp i miljoner kronor	Utfall 2024	Utfall 2025	Nettokostnadsutv. %	Budgetavvikelse	Årsbudget
Regionövergripande verksamhet	-2 783	-2 935	5,5%	70	-3 005
Regionförvaltningen gemensamt	-958	-1 121	17,0%	36	-1 157
Administrativ verksamhet	-228	-221	-3,1%	12	-233
Primärvård beställning	-1 429	-1 439	0,7%	28	-1 466
Tandvård beställning	-169	-155	-8,4%	-6	-149
Digitalisering och service	-1 090	-1 141	4,7%	-89	-1 051
Digitalisering	-597	-665	11,4%	-83	-583
Service	-492	-475	-3,4%	-7	-469
Verksamhetens nettokostnader	-3 872	-4 076	5,3%	-19	-4 057

Regionstyrelsens förvaltning består av områdena Regionövergripande verksamhet och Digitalisering och Service.

Regionövergripande verksamhet

Inom området Regionövergripande verksamhet ingår delområdena Regionförvaltning gemensamt, Administrativ verksamhet, Primärvård beställning samt Tandvård beställning.

- Regionförvaltningen gemensamt

Regionförvaltningens gemensamma delområde innefattar förutom centrala anslag även avskrivningskostnader, pensionskostnader, personalskuldsuppräkring och specialdestinerade statsbidrag. Delområdet redovisar ett överskott mot budget på 36 miljoner kronor. Överskottet kommer främst från lägre försäkringskostnader och personalanslag, erhållna statsbidrag samt vakanser inom enheten Folkhälsa. Regiongemensamma pensionskostnader som de senaste åren haft stor påverkan på delområdets budgetavvikelse redovisar 2025 en förhållandevis liten negativ avvikelse på tre miljoner kronor.

- Administrativ verksamhet

Administrativ verksamhet som innefattar regionledning och staber redovisar ett positivt utfall mot budget på 12 miljoner kronor. Detta förklaras av vakanta tjänster samt uppdraget att minska personalkostnader. Den personalkostnadsminskning som skett under året resulterar i en positiv budgetavvikelse 2025 eftersom budgetregleringen utifrån uppdraget sker först från och med 2026. Överskottet återfinns främst inom Ledningsstaben, Ekonomistaben och Regionledning.

- Primärvård beställning

Primärvård beställning har en positiv budgetavvikelse på 28 miljoner kronor. Lägre kostnader än budgeterat för avgiftsfria besök och mindre utbetald rörlig ersättning är de främst orsakerna till budgetöverskottet. Införandet av Cosmic har bland annat påverkat hälsocentralernas produktion vilket påverkar hur mycket rörlig ersättning som betalats ut.

- Tandvård beställning

Beställare tandvård har en negativ budgetavvikelse på 6 miljoner kronor. Detta förklaras av en högre kostnad för nödvändig tandvård. Tidigare år har beställaren uppvisat ett överskott. Det berodde till stor del på att ungdomar, som flyttat till sin nya studieort och inte valt att besöka tandläkaren, hamnade utanför listningssystemet. På grund av de ej

listade betalades ingen ersättning ut och ett överskott uppstod hos beställaren. Till 2025 sänktes gränsen för fri tandvård från 23 till 19 år varför också beställarens budget för denna grupp togs bort. Av denna anledning uppstår inget budgetöverskott 2025.

Digitalisering och service

Digitalisering och Service redovisar 2025 en negativ budgetavvikelse på 89 miljoner kronor. Största negativa avvikelserna utgörs av införandet och mottagande av det nya vårdinformationssystemet Cosmic och den generellt höga kostnadsutvecklingen inom IT avseende avtal, teknisk infrastruktur, cybersäkerhet samt inköp av datorer och reservdelar för MT-utrustning. En förändrad redovisningsprincip där implementationsutgiften för Cosmic tas som driftkostnad istället för investering är också en betydande förklaring till periodens negativa budgetavvikelse. Den förändrade redovisningsprincipen belastar periodens resultat och budgetavvikelse med 21 miljoner kronor. Under årets sista kvartalet försämrades också resultatet av ökade kostnader för sjukresor och logistik.

Inom Fastighet har kostnaderna för externa hyror och byggnadsrelaterad ohälsa ökat. Lägre kostnader för energi, ökade parkeringsintäkter och fastighetsunderhåll har på totalen bidragit till att basenheten fastighet ändå visar en positiv avvikelse mot budget.

Under året har genomförda effektiviseringar och åtgärder inom energi, konsultväxlingar, logistik och städ dämpat underskottet på sista raden.

Analys av orsak och förslag till åtgärder

Avvikelsområde	Analys - orsak till avvikelse	Aktivitet för att komma till rätta med avvikelse
Digitalisering och Service: Införande och mottagande av Cosmic	Ökade kostnader för externa resurser i samband med överlämning från programmet till förvaltning. Överlappande kostnader för nya och gamla system i en övergångsperiod. Även ändrad redovisningsprincip avseende implementationsutgift för Cosmic.	Tillfälligt ökade kostnader vid driftsättningen av Cosmic, inklusive ändrad redovisningsprincip, är av engångskaraktär och kommer inte att påverka kommande perioder. Fortsatt arbeta för att säkerställa funktionalitet i nya system för att säkra effekthemtagning samt möjliggöra avveckling av gamla system.
Digitalisering och Service: Hög kostnad IT/MT avseende avtal, teknisk infrastruktur, cybersäkerhet samt inköp av datorer och reservdelar för MT-utrustning.	De senaste årens volym- och prisutveckling tillsammans med högre krav på infrastruktur och cybersäkerhet har drivit på kostnadsutvecklingen.	Fokus på att få ner nettokostnadsutvecklingen genom tydlig målstyrning. Att inflationen kommit ned från höga nivåer kommer att hjälpa till i detta arbete.
Digitalisering och Service: Sjukresor	Sjukresekostnaderna har en ökande trend. Utfallet påverkas av produktionen i hälso- och sjukvården.	Funktion för beställning, bedömning och prioritering. Arbeta utifrån målbilden digitalt när det går och fysiskt när det behövs.
Digitalisering och Service: Externa hyror	Utökningar och anpassningar i externa lokaler ökar externa hyreskostnader.	Fortsatt arbete utifrån målet om minskade lokalytor samt effektivt lokalnyttjande.

Regionförvaltning gemensamt: Lägre nettokostnad för anslag och bidrag.	En blandning av beslutade kostnadsminskningar och förändring av poster som varit svåra att förutse, exempelvis erhållna bidrag och minskade försäkringskostnader.	Löpande utvärdera och justera budget utifrån ändrade förutsättningar.
Administrativ verksamhet: Positiv budgetavvikelse personalkostnader:	Vakanta tjänster och minskade personalkostnader utifrån fullmäktigeuppdrag. Budget för fullmäktigeuppdraget regleras först i 2026 års budget.	Rekrytering av vakanta tjänster pågår och budgetavvikelse p.g.a. minskade personalkostnader kommer att regleras 2026 då budget per basenhet är justerad utifrån målet med uppdraget.
Primärvård beställning: Positiv budgetavvikelse avseende avgiftsfria besök och rörlig ersättning	Hälsocentralerna når inte upp till den produktion som rörliga ersättningen är budgeterad till. Till viss del kan införandet av Cosmic förklara detta men trenden har sett liknande ut under flera år.	Förändringen av ersättningsmodellen till 2026 med en mindre andel rörlig ersättning bedöms innebära en mindre budgetavvikelse för beställare primärvård.

4 Investeringsredovisning

Investeringar 2025, Mkr	Utfall	Budget	Avvikelse
	2025	2025	
Fastighet	744	717	-27
MT	196	175	-21
IT	30	66	36
Hjälpmedel	37	33	-4
Verksamhetsservice	2	2	0
Regional utveckling	1	1	0
Totalt	1009	994	-15

Investeringsverksamheten inom Region Västerbotten är uppdelad i investeringsområdena Fastighet, Medicinsk teknik, IT, Verksamhetsservice, Hjälpmedel och Regional utveckling. De fyra förstnämnda återfinns inom regionstyrelsen. Totala investeringsutgifter för Region Västerbotten 2025 uppgår till 1 037 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse mot budget på 15 miljoner kronor.

Avvikelsen för fastighet på 27 miljoner kronor förklaras av tidsförskjutningar i byggprojekt från tidigare år samt mindre rörelser i de två största projekten (NUS norra labhus och Skellefteå nya vårdbyggnad) som får stor påverkan på totalen.

För investeringsområdet MT härleds den negativa budgetavvikelsen på 21 miljoner kronor främst till tidsförskjutningar från föregående år, men även ej planerade investeringar samt bidragsfinansierade investeringar.

Den positiva budgetavvikelsen för IT kommer främst från tidsförskjutningar inom 5G-projektet som är ett bidragsfinansierat projekt.

För övriga investeringsområden är det totalt en negativ budgetavvikelse på 4 miljoner kronor som kommer från investeringsområdet Hjälpmedel. Investeringsområdena Verksamhetsservice och Regional utveckling redovisar ett utfall i enlighet med budget.